

מסורת הש"ס

(א) רש"ל, (ב) לעיל קלח; וש"נ;
(ג) רש"ל, (ד) רש"ל כל כך
ולהסותו ויבואו להכשיר,
(ה) רש"ל ומנחם ציוץ, (ו) רש"ל
(ז), (ח) רש"ל בשיטה צפני, (ט)
קסה. תוס' ד"ה אמר אביי,
(ט) רש"ל בשבילי, וכן כ"י וירא
למימר שיחזק בשבילי א',
(י) רש"ל, (כ) רש"א (רבי),

הגהות הב"ח

[illegible]

אֶת הַשָּׂטֵר וְזִיץ וְחַמְמֵי סֶהֱדִי. וּמִשְׁנֵי
עַל הַמַּחֲקָה שְׁנֵי מַחֲקִים פַּעַם אֶחָד
שְׁנֵי פַעֲמִים וְיֵהָא נִכְרַח הַזִּזְיוֹן:
שָׂטֵר דְּיוֹתָא בְּקֻלָּף בְּמִקּוֹם חֲתִימַת

וְאִם תֹּאמַר מוֹחֵק וְחַ
נִמְחָק פַּעַם אַחַת לְנִמְחָק
דְּלֹמָא שְׂדֵי דְיוֹתָא א
וּמֹחֵק לִיה דְּכִי הִדְר
לִיה אִידִי וְאִידִי נִמְחָק
אֲבִי קִסְבֵּר רַב יֵאֵין הִ
אֲלֵא אִם כֵּן נִמְחָק בְּכ
הַנִּיר וְעֵדִיו עַל הַמִּחָק
מֹחֵק לִיה וּכְתִיב מֵא
וְעֵדִיו עַל הַמִּחָק יִדְכ
חֲתֻמָּנָא עַל מִחָקָא ו
דְּכַתְבִּי הִיכָא אִי מִלֵּח
מֹחֵק לִיה דְּכַתְבִּי בִין
אִיכָא סִיפָא יְהוּא עַל

פסול אמאי פסול הכא
סהדי חתמנא על גני
[השתא נמי] מאי אמר
אמרת אינו דומה נמחק
פעמים יהני מילי היכא
היכא דלא חתימו סה
לא ידיע וליתי מגוי
ולידמו לא דמי מחקא
דהא מגילתא ולקבלד
בבי דינא ולמחוק ול
"אינו דומה נמחק בן
ולישיהיה אמר רבי
טועין: רבי חנינא בן
וכו': השיב רבי לדבר

תירץ רב ירמיה כך: השיב רבי
שאמר מקושר יכול לעשותו פשוט:
והלא

א ה'יה כבודו א'אנחנא סהדי (א) כ'כתוב על המחק וי"ל דלא חיישין (א) (א) כזה הדיבור כבוד חתומה כפ' לעד פוסל דלמא יכתוב (א) (א) ב' שטורא חתום (א) כ'כצילו דלענין אפוקי ממונא (א) ד' זה אכל זה כחד שטיה זה כ'כראש הנייר ועדים (א) כ'על המחק דלמא יעשר (א) דלמא לא תקנו (א) כ'שטרא על הנייר (א) כ'אנחנא סהדי כתבי אמחא וסט (א) כ'להס לעשות תקנה כשהשטר עשוי (א) כ'על המחק שיה טפי שיש לסופר (א) כ'דית כולי האי ולכן תקנו אנחנא סהדי (א) כ'כתוב על הנייר של נעשה בו שום (א) כ'אנחנא סהדי על הנייר לא שכיח (א) כ'עודי על המחק שאם יש ריח מחו (א) כ'הא דקאמר דכתבי אנחנא (א) כ'העדים זה מזה שיעור אנחנא סהדי (א) כ'לומר שאינו מזכיר אנחנא סהדי אלל (א) כ'המחק ומיהו אינא למימר שאין לה (א) כ'כתוב לא ייחוו בין זה לזה ולא ייחשו כי (א) כ'אמקום עדים. פירשתי לעל: א' (א) כ'לעדי דיתא בין עדים למכביה ואלו (א) כ'אם יוכר אכל לפי רבי נחמא שחנא (א) כ'הא: ר'שחיה. מאן דלא גרים ל

ואכתי אמאי כשר ליחוש דלמא שדי מלוה בתחלה
 ם להיכא דמשער דחתימי עדים ועבד הכי מעיקרא
 כתיב השטר על אותו שטר שלא נמחק אלא פעם
 הוא כבר כתוב לא יכלו להבחין אם נמחק פעם

3. נראה ד"ל אי דמיא מחיקת הא מגילתא למחיקה ד

סֶהְדִּי חַיִּמִּי עַל הַמַּחֲקָא
לַחֹשׁ שְׁמַר לֹ שְׁטַר פִּסּוּ
וְכָל הַשְׁטַר שְׁלַמְעֵלָה בֵּר
מַכְשָׁרִינָן הוּא וְעַדּוֹ עַל הַ

ומוחק *אינו דומה
שתי פעמים וליחוש
קום עדים מעיקרא
מחק ליה להאי הוה
שתי פעמים אמר
ים חותמין על המחק
הם מיתיבי יהוא על
כשר וניחוש דלמא
דבעי והוי ליה הוא
כי הכי אנחנא סהדי
טרא כתב על גיירא
ת גיז ליה אי עילאי
הדא לסהדא אי הכי
מחק ועדיו על הנייר
מי נכתבו הכי אנחנא
א ושטרא על מחקא
מוחק חוזר ומוחק הא
עם אחת לנמחק שתי
חתימי סהדי אמחקא
אמחקא אלא אניירא
א אחריתי ולמחק
הא מגילתא למחקא
לחתימות ידא דסהדי
מי אמר רב הושעיא
לנמחק בן שני ימים
מיה *חיישינן לב"ד
מליאל אומר מקושר
ר' חנינא בן גמליאל
והלא

לעצמם אלאל כשמחזק צין עד על
הדוחי לא עשה שום זיוף
המחזק חזיק אז ראו לפסול
המחזק אנהא סהדי (א)
למשיטין וכמו ששט
לפי העד וכן משמע
לדל מהימן אלא בשב
השיטה זה בסוף השיטה
זה לכתוב אנהא ס
על המחזק כשר בלא א
כתיבא אמחזק דהשט
על המחזק] דליכא למיח
מחזק טופסי שטרות שלא
השטח מיתרסא שפיר מה
דור משכנו על המחזק
אדרת יחמו על הנייר
צין עד לעד פסול דליכא
לעד היינו כשי ניר צין
בכך שאם ימחוק ויהיה הכל
ששים ניר צין עד לעד הכו
ות כשי מחזק צין עד לעד
אמינו אנהא חזיק ר
לפירוש ריב"ז
ליה והדר לשון אנהא
כר כיון שאין כחז עליו
(א) סבר דכמו כן אינו דומה

ואכתי אמאי פסול והא אפשר למבד
דכתבו עדים הכי ושטרא על מחקא
אע"ג דאפשר בבדיקה משום בית דין
מתוכו כשר מפני שיכול לעשותו פס

שטר.

גט פשוט פרק עשירי בבא בתרא

קסד.

כו א ב מ"י פכ"ז מהל'
 מלוה ולוה הלכה ט סמג
 עשין לד טוש"ע ח"מ ס"י מה
 סע"ף כ:
 כז ג ד ה מ"י שם הל' יא
 טוש"ע שם סע"ף כא:
 כח ו ז מ"י שם הלכה יב
 טוש"ע שם סע"ף כב:
 כט ח שם סע"ף כגה"ה:

מוסף תוספות

א. דלא ידעינן מחק של שטר
מתי היה ואם זה שווה יום
אחד אולי הראשון שהה כמה
ימים, [ולמאן דגריס] י"ל דקים
ליה לתלמודא דכל שנמחק
אחר יומו אין הפרש בין זמן
רב לזמן מועט. ריטב"א.

רבינו גרשום (המשך)

אחת לנחמך ב' פעמים אחר
שחזרו העדים במקום שנכתב
ב' פעמים ודור וכתב מאד זעיר;
והנה יליד אור אדיר. אמר
השטן מקום העדים נמחק
הפעמים ומידין הלא ירלי
הדבר ואמאי ידך קסבר ב'
אבוי. שנים כשר קסבר ב'
עדה אחת חתומין על השטר
אלא אם כן נמחק בפניהם
שיאוריהו קיימין שיכתוב על
גבי השטר וארתו האן נמחק
שדעיהו חתומין וזמק נמחק
על חתום כסירין כן נמחק;
פסע אחת לנחמך ב' פעמים;
אמר. תבית מכתבך
על גבי השטר וקראו חתומין;
דאמר שטר הוא וארתו לרב
דאמר שטר הוא וארתו לרב
א' חתאין קן העדים
גיזיל וזמק חתום לן גלחם על
ששטן או לילך מן העדים
חתימין וזמק חתום לן גלחם
על לילך חתום לן גלחם.

[illegible]

אידי ואידי מכמה ימים הוא לבית דין טועין דכיון דחזר פצמים. הלכך גזרי דפסול לומר מקושר שכתבו עדיו טעות למעלה אין בכך כלום